

महाराष्ट्र शासन राजपत्र असाधारण भाग पाच

वर्ष ८, अंक १४]

गुरुवार, डिसेंबर २२, २०२२/पौष १, शके १९४४

[पृष्ठे २४, किंमत : रुपये २६.००

असाधारण क्रमांक ३६

प्राधिकृत प्रकाशन

महाराष्ट्र विधानसभेत व महाराष्ट्र विधानपरिषदेत सादर केलेली विधेयके.

[खालील विधेयकाचे हिंदी (देवनागरी लिपी) भाषांतर महाराष्ट्र शासन राजपत्रात प्रसिध्द करण्यांत यावे. प्रसिद्ध केल्याच्या दिनांक निर्देशित करण्यात यावा].

पुढील विधेयक महाराष्ट्र विधानसभा नियम यातील नियम ११६ (१) च्या पहिल्या परंतुकान्वये प्रसिध्द करण्यांत येत आहे :-

L. A. BILL No. XXXIV OF 2022.

A BILL

TO AUTHORISE PAYMENT AND APPROPRIATION OF CERTAIN FURTHER SUMS FROM AND OUT OF THE CONSOLIDATED FUND OF THE STATE FOR THE SERVICES AND PURPOSES OF THE YEAR ENDING ON THE THIRTY-FIRST DAY OF MARCH 2023.

सन २०२२ चे विधानसभा विधेयक क्रमांक ३४.

दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणा-या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी विवक्षित रकमा देणे व त्यांचे विनियोजन करणे यांस अधिकृत मंजूरी देण्यासाठी विधेयक.

ज्याअर्थी, भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ तसेच अनुच्छेद २०५ अन्वये, दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणा-या वर्षाच्या सेवांसाठी व प्रयोजनांसाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून आणखी रकमांचे विनियोजन करण्यासाठी विनियोजन अधिनियम संमत करण्याकरिता ; आणि उक्त रकमांच्या प्रदानास अधिकृत मंजूरी देण्याच्या प्रयोजनाकरिता तरतूद करणे आवश्यक आहे ; **त्याअर्थी**, भारतीय गणराज्याच्या त्र्याहत्तराव्या वर्षी, याद्वारे, पुढील अधिनियम करण्यात येत आहे :-

१. या अधिनियमास, महाराष्ट्र (तृतीय पुरवणी) विनियोजन अधिनियम, २०२२, असे म्हणावे.

सक्षिप्त नाव.

सन २०२२-२०२३ या वित्तीय वर्षासाठी राज्याच्या एकत्रित निधीतून रुपये ५,२३,२७,८२,७९,००० काढणे.

२. राज्याच्या एकत्रित निधीतून, दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणा-या वर्षात, या सोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (२) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या सेवा व प्रयोजने यांच्या बाबतीतील कित्येक खर्च भागविण्यासाठी रकमा देतेवेळी, यासोबत जोडलेल्या अनुसूचीच्या स्तंभ (४) मध्ये विनिर्दिष्ट केलेल्या रकमांपेक्षा अधिक नसतील इतक्या म्हणजे, बावन्न हजार तीनशे सत्तावीस कोटी, ब्याऐंशी लाख, एकाहत्तर हजार रुपये एवढी एकूण बेरीज होणा-या रकमा देता येतील व त्यांचा विनियोग करता येईल.

विनियोजन. ३. या अधिनियमाद्वारे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून ज्या रकमा देण्यासाठी व त्यांचा विनियोग करण्यासाठी अधिकृत मंजूरी देण्यात आलेली आहे, त्या रकमांचा विनियोग, दिनांक ३१ मार्च २०२३ रोजी संपणा-या वर्षाच्या संबंधात अनुसूचीत दर्शविलेल्या सेवा व प्रयोजने यांकरिता करण्यात येईल.

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भास्ति केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
(४)					
ए-महसुली लेख्यावरील खर्च					
सामान्य प्रशासन विभाग					
ए-३	लोकसेवा आयोग	लोकसेवा आयोग	...	१०,७२,१९,०००	१०,७२,१९,०००
ए-४	सेक्रेटरिएट आणि संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२,४७,५५,०००	...	२,४७,५५,०००
		सार्वजनिक बांधकामे			
		इतर प्रशासनिक सेवा			
		संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			
ए-५	सामाजिक सेवा	गृहनिर्माण	३१,१०,०६,०००	...	३१,१०,०६,०००
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
		इतर सामाजिक सेवा			
		सचिवालयीन-सामाजिक सेवा			
ए-६	माहिती व प्रसिद्धी	माहिती व प्रसिद्धी	१०,८०,००,०००	...	१०,८०,००,०००
एकूण-सामान्य प्रशासन विभाग					
			४४,३७,६१,०००	१०,७२,१९,०००	५५,०९,८०,०००
गृह विभाग					
बी-१	पोलीस प्रशासन	न्यायदान	१,०८,०५,०१,०००	१,००,००,०००	१,०९,०५,०१,०००
		पोलीस			
		इतर प्रशासनिक सेवा			
बी-३	वाहतूक प्रशासन	वाहनावरील कर	...	५०,००,००,०००	५०,००,००,०००
		मार्ग परिवहन			
		अंतर्देशीय जल परिवहन			
बी-५	तुरुंग	तुरुंग	१,०००	...	१,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा - (४)		
			रुपये	रुपये	
महसूल व वन विभाग					
एकूण-गृह विभाग			१,०८,०५,०२,०००	५१,००,००,०००	१,५९,०५,०२,०००
सी-१	महसूल आणि जिल्हा प्रशासन	जमीन महसूल विक्रीय वस्तू व सेवा यावरील इतर कर व शुल्क जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा	४३,०१,८३,०००	...	४३,०१,८३,०००
सी-२	मुद्रांक व नोंदणी	मुद्रांक व नोंदणी	९२,६५,००,०००	...	९२,६५,००,०००
सी-४	सेक्रेटरीट व इतर सर्वसाधारण सेवा	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा सार्वजनिक बांधकामे संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा	१,६६,३५,०००	...	१,६६,३५,०००
सी-५	इतर सामाजिक सेवा	नगरविकास अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा	३६,५९,०००	...	३६,५९,०००
सी-६	नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य	नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य	३६,००,००,००,०००	...	३६,००,००,००,०००
सी-७	वने	वनीकरण व वन्यजीवन कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण डोंगराळ क्षेत्रे	६४,३६,०७,०००	...	६४,३६,०७,०००
एकूण-महसूल व वन विभाग			३८,०२,०५,८४,०००	...	३८,०२,०५,८४,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण	
		(३)	अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	रुपये		रुपये
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग						
डी-३	कृषि सेवा	२४०१, २४०२, २४०६, २४१५,	पीक संवर्धन मृद व जलसंधारण वनीकरण व वन्यजीवन कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण	१०,९२,४८,४२,०००	२४,००,०००	१०,९२,७२,४२,०००
डी-४	पशुसंवर्धन	२४०३,	पशुसंवर्धन	७६,८९,२९,०००	...	७६,८९,२९,०००
डी-५	दुग्धव्यवसाय विकास	२४०४,	दुग्धव्यवसाय विकास	६,७९,५२,०००	...	६,७९,५२,०००
डी-६	मत्स्यव्यवसाय	२४०५,	मत्स्यव्यवसाय	७,३९,६८,०००	...	७,३९,६८,०००
डी-७	सेक्रेटरिएट व इतर आर्थिक सेवा	२७०२, ३४५९,	लहान पाटबंधारे सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३०,००,०००	...	३०,००,०००
		एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग		११,८३,७०,८३,०००	२४,००,०००	११,८३,९४,८३,०००
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग						
ई-१	व्याज प्रदाने	२०४९,	व्याज प्रदाने	...	६,९८,९४,९९,०००	६,९८,९४,९९,०००
ई-२	सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण	३९,८२,५३,६९,०००	...	३९,८२,५३,६९,०००
ई-३	सेक्रेटरिएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०४, २२०५, २२२५, २२३५,	क्रीडा व युवक सेवा कला व संस्कृती अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२८,९८,०९,०००	...	२८,९८,०९,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)			
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)
		रुपये	रुपये
	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा वनीकरण व वन्यजीवन		
२२५१, २४०६,		३२,१०,७१,७०,०००	६,९८,९४,११,०००
	एकूण-शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग		३९,०९,६५,८१,०००
	नगरविकास विभाग		
	जिल्हा प्रशासन इतर प्रशासनिक सेवा नगरविकास मार्ग व पूल	१२,६०,३०,५६,०००	...
२०५३, २०७०, २२१७, ३०५४,			१२,६०,३०,५६,०००
	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा वनीकरण व वन्यजीवन इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	१,२९,४४,०००	...
२२३०, २२३५, २२५१, २४०६, ३४७५,			१,२९,४४,०००
	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	८,१५,२१,७३,०००	...
एफ-४	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे		८,१५,२१,७३,०००
	एकूण-नगरविकास विभाग	२०,७६,८१,७३,०००	...
	वित्त विभाग		
	उत्पन्न व खर्च यांवरील करांची वसुली विक्री, व्यापार इत्यादींवरील कर इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	६०,५०,००,०००	...
जी-१	विक्रीकर प्रशासन		६०,५०,००,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)		अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)		अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)	
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	
जी-४	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२०५२, सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	४,००,००,०००	...	४,००,००,०००
जी-५	कोषागार व लेखा प्रशासन	२०५४, कोषागार व लेखा प्रशासन	२३,७९,०००	...	२३,७९,०००
जी-६	निवृत्तितेने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०७९, निवृत्तितेने व इतर सेवानिवृत्ति लाभ	२०,००,७५,००,०००	...	२०,००,७५,००,०००
एकूण-वित्त विभाग					
			२०,६५,४८,७९,०००	...	२०,६५,४८,७९,०००
सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
एच-३	गृहनिर्माण	२२९६, गृहनिर्माण	२,६०,०९,००,०००	...	२,६०,०९,००,०००
एच-५	मार्ग व पूल	३०५४, मार्ग व पूल	९७,८६,०५,००,०००	...	९७,८६,०५,००,०००
एच-६	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती	२०५९, सार्वजनिक बांधकामे	२,९८,४८,८९,०००	...	२,९८,४८,८९,०००
		२२०२, सर्वसाधारण शिक्षण			
		२२०३, तंत्र शिक्षण			
		२२०५, कला व संस्कृती			
		२२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
		२२१७, नगरविकास			
		२२३०, कामगार, सेवयोजन व कौशल्य विकास			
		२४०३, पशुसंवर्धन			
		२४०५, मत्स्यव्यवसाय			
एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग					
			२३,४४,६२,८९,०००	...	२३,४४,६२,८९,०००
जलसंपदा विभाग					

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
			(१)	(२)	
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)	(६)
आय-३	पाटबंधारे, वीज आणि इतर आर्थिक सेवा	२४०२, २७०१, २७०२, २७०५, २७११, २८०१, ३४०२,	मृद व जलसंधारण मोठे व मध्यम पाटबंधारे लहान पाटबंधारे लाभक्षेत्र विकास पूर नियंत्रण व जलनिस्सारण वीज अवकाश संशोधन	रुपये ५,०१,२९,००० ...	रुपये ५,०१,२९,०००
एकूण-जलसंपदा विभाग					
५,०१,२९,००० ... ५,०१,२९,०००					
विधि व न्याय विभाग					
जे-१	न्यायदान	२०१४,	न्यायदान	१,८९,०७,७५,०००	५९,७५,८८,०००
जे-२	सेक्रेटरीएट आणि इतर सामाजिक आर्थिक सेवा	२०५२, २०७०, २२३५, २२५०, ३४७५,	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा इतर प्रशासनिक सेवा सामाजिक सुरक्षा व कल्याण इतर सामाजिक सेवा इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा	...	४,९६,५५,०००
एकूण-विधि व न्याय विभाग					
१,९३,२४,३०,००० ५९,७५,८८,००० २,५३,००,१८,०००					
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग					
के-४	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	२२३०,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	२,९२,९८,०००	२,९२,९८,०००
के-६	ऊर्जा	२८०१, २८१०,	वीज नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	४९,९७,४९,००,०००	४९,९७,४९,००,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमेपेक्षा			एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	(२)	(३)	
के-७	उद्योग	२८५१, २८५२, २८५३,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग उद्योग अलौहयुक्त खाणकाम व धातूशास्त्रीय उद्योग	रुपये २०,०१,४०,२७,०००	रुपये ...	रुपये २०,०१,४०,२७,०००
एकूण- उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग						
ग्रामविकास विभाग						
एल-२	जिल्हा प्रशासन	२०५३,	जिल्हा प्रशासन	११,६२,००,०५,०००	...	११,६२,००,०५,०००
एल-३	ग्रामविकास कार्यक्रम	२०५९, २२३५, २४१५, २५०१, २५०५, २५१५, २८१०, ३०५४,	सार्वजनिक बांधकामे सामाजिक सुरक्षा व कल्याण कृषिविषयक संशोधन व शिक्षण ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम ग्रामीण रोजगार इतर ग्रामीण विकास कार्यक्रम नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा मार्ग व पूल	३६,७६,३९,२६,०००	...	३६,७६,३९,२६,०००
एल-५	स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या ३६०४, व अभिहस्तांकित रकमा देणे		स्थानिक संस्था व पंचायतराज संस्था यांना नुकसानभरपाईच्या व अभिहस्तांकित रकमा देणे	...	५,००,००,००,०००	५,००,००,००,०००
एकूण-ग्रामविकास विभाग						
अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग						
एम-२	अन्न साठवण व वखार	२४०८,	अन्न साठवण व वखार	१४,३७,०६,४३,०००	...	१४,३७,०६,४३,०००
एम-३	सेक्रेटरीएट आणि इतर आर्थिक सेवा	३४५१,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	५०,००,०००	...	५०,००,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	रुपये
(४)					
	३४७५,	इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवा			
		एकूण-अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग	१४,३७,५६,४३,०००	...	१४,३७,५६,४३,०००
एन-३	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग			
	२०५३,	जिल्हा प्रशासन	४,९१,३८,९९,०००	...	४,९१,३८,९९,०००
	२२०२,	सर्वसाधारण शिक्षण			
	२२०५,	कला व संस्कृती			
	२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
	२२११,	कुटुंबकल्याण			
	२२१५,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता			
	२२१६,	गृहनिर्माण			
	२२१७,	नगरविकास			
	२२२५,	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
	२२३०,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
	२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
	२४०१,	पीक संवर्धन			
	२४०३,	पशुसंवर्धन			
	२४०५,	मत्स्यव्यवसाय			
	२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन			
	२५०१,	ग्रामविकासासाठी विशेष कार्यक्रम			
	२५०५,	ग्रामीण रोजगार			
	२८०१,	वीज			
	२८१०,	नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा			
	२८५१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
	२८५२,	उद्योग			
एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग			४,९१,३८,९९,०००	...	४,९१,३८,९९,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	(२)	(३)	(४)
नियोजन विभाग						
ओ-३	ग्रामीण रोजगार	ग्रामीण रोजगार	२५०५,	१,५०,००,०१,०००	...	१,५०,००,०१,०००
ओ-७	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,	७,००,००,०००	...	७,००,००,०००
ओ-८	पर्यटन	पर्यटन	३४५२,	२,०००	...	२,०००
ओ-१४	जिल्हा योजना-मुंबई शहर	सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,	१,०००	...	१,०००
		क्रीडा व युवक सेवा	२२०४,			
		कला व संस्कृती	२२०५,			
		गृहनिर्माण	२२१६,			
		नगरविकास	२२१७,			
		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण	२२२५,			
		कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास	२२३०,			
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	२२३५,			
		मत्स्यव्यवसाय	२४०५,			
		नवीन व नवीकरणीय ऊर्जा	२८१०,			
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग	२८५१,			
		सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,			
		पर्यटन	३४५२,			
		सर्वसाधारण शिक्षण	२२०२,			
तंत्र शिक्षण	२२०३,					
क्रीडा व युवक सेवा	२२०४,					
कला व संस्कृती	२२०५,					
गृहनिर्माण	२२१६,					
नगरविकास	२२१७,					
ओ-१६	जिल्हा योजना-मुंबई उपनगर		३,०००	...	३,०००	

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक		कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	(४)	
			रुपये	रुपये	रुपये
		अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण			
	२२२५,	कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास			
	२२३०,	पोषण आहार			
	२२३६,	मत्स्यव्यवसाय			
	२४०५,	वनीकरण व वन्यजीवन			
	२४०६,	वीज			
	२८०१,	ग्रामोद्योग व लघुउद्योग			
	२८५१,	अंतर्देशीय जल परिवहन			
	३०५६,	पारिस्थितिकी व पर्यावरण.			
	३४३५,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा			
	३४५१,	पर्यटन			
	३४५२,				
		एकूण-नियोजन विभाग	१,५७,००,१५,०००	...	१,५७,००,१५,०००
		सार्वजनिक आरोग्य विभाग			
		व्याज प्रदाने			
	२०४९,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	६,०५,८२,३९,०००	...	६,०५,८२,३९,०००
	२२१०,	कुटुंबकल्याण			
	२२११,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
	२२३५,				
		एकूण-सार्वजनिक आरोग्य विभाग	६,०५,८२,३९,०००	...	६,०५,८२,३९,०००
		वैद्यकीय शिक्षण व औषधिद्रव्ये विभाग			
		वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य			
	२२१०,	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य	२,२०,३२,९८,०००	...	२,२०,३२,९८,०००
	२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	१५,०२,१३,०००	...	१५,०२,१३,०००
आर-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य				
एस-१	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य				
एस-३	वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य				

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकूण रुपये
		मार्ग व पूल मार्ग परिवहन	रुपये	रुपये
	३०५४, ३०५५,		१८,९४,०५,६५,०००	१८,९४,०५,६५,०००
		एकूण-आदिवासी विकास विभाग		
			...	१८,९४,०५,६५,०००
		पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग		
		पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग	१,०००	१,०००
यू-४	पारिस्थितिकी व पर्यावरण.		१,०००	१,०००
		पारिस्थितिकी व पर्यावरण.	१,०००	१,०००
		एकूण-पर्यावरण व वातावरणीय बदल विभाग		
			१,०००	१,०००
		सहकार, पणन व वस्त्वोद्योग विभाग		
क्की-२	सहकार	इतर प्रशासनिक सेवा	१,२९,९२,६२,०००	१,२९,९२,६२,०००
		सामाजिक सुरक्षा व कल्याण
		वनीकरण व वन्यजीवन
		सहकार
		इतर कृषिविषयक कार्यक्रम
		ग्रामोद्योग व लघुउद्योग
		उद्योग
		सचिवालयीन-आर्थिक सेवा
		नागरी पुरवठा
		एकूण-सहकार, पणन व वस्त्वोद्योग विभाग		
			१,२९,९२,६२,०००	१,२९,९२,६२,०००
		उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग		
डब्ल्यू-२	सर्वसाधारण शिक्षण	सर्वसाधारण शिक्षण	२,४७,६८,०८,०००	२,४७,६८,०८,०००

अनुसूची
(कलमे २ व ३ पहा)

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा			एकूण
			अधिक नसतील अशा रकमा -			
			(१)	(२)	(३)	
डब्ल्यू-३ तंत्र शिक्षण	२२०३,	तंत्र शिक्षण	४,६४,१४,५८,०००	...	४,६४,१४,५८,०००	
डब्ल्यू-४ कला व संस्कृती	२२०५,	कला व संस्कृती	३,८५,०३,०००	...	३,८५,०३,०००	
एकूण-उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग						
७,१५,६७,६९,०००						
७,१५,६७,६९,०००						
महिला व बाल विकास विभाग						
एक्स-१ सामाजिक सुरक्षा व पोषण आहार	२२३५, २२३६,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण पोषण आहार	२,०१,४६,८२,०००	...	२,०१,४६,८२,०००	
एकूण-महिला व बाल विकास विभाग						
२,०१,४६,८२,०००						
पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग						
वाय-२ पाणी पुरवठा व स्वच्छता	२२१५,	पाणी पुरवठा व स्वच्छता	७,१६,१६,३३,०००	३९,८०,०००	७,१६,५६,१३,०००	
वाय-५ सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	३४५१,	सचिवालयीन-आर्थिक सेवा	२,३३,८४,०००	...	२,३३,८४,०००	
एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग						
७,१८,५०,१७,०००						
३९,८०,०००						
७,१८,८९,९७,०००						
कौशल्य,रोजगार,उद्योजकता व नाविन्यता विभाग						
झेडए-२ सेक्रेटरीएट आणि इतर सामाजिक सेवा	२२०३, २२३०, २२३५, २२५१,	तंत्र शिक्षण कामगार, सेवायोजन व कौशल्य विकास सामाजिक सुरक्षा व कल्याण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	४१,७६,५०,०००	...	४१,७६,५०,०००	

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	(३)		एकूण (४)
		रुपये	रुपये	
	वनीकरण व वन्यजीवन			
२४०६,				
	एकूण-कौशल्य,रोजगार,उद्योजकता व नाविन्यता विभाग	४१,७६,५०,०००	...	४१,७६,५०,०००
	महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय			
	संसद/राज्य/संघराज्य क्षेत्र विधानमंडळे	९७,३६,००,०००	...	९७,३६,००,०००
२०११,				
	एकूण- महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय	९७,३६,००,०००	...	९७,३६,००,०००
	पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग			
	इतर प्रशासनिक सेवा	१२,००,०००	...	१२,००,०००
२२००,				
२२२०,	माहिती व प्रसिद्धी			
२२५१,	सचिवालयीन-सामाजिक सेवा			
	कला व संस्कृती	३१,३३,३०,०००	...	३१,३३,३०,०००
२२०५,				
	एकूण-पर्यटन व सांस्कृतिक कार्य विभाग	३१,३३,३०,०००	...	३१,३३,३०,०००
	अल्पसंख्याक विकास विभाग			
	सचिवालयीन-सर्वसाधारण सेवा	२,०००	...	२,०००
२०५२,				
२०५३,	जिल्हा प्रशासन			
२०७५,	संकीर्ण सर्वसाधारण सेवा			
२२०५,	कला व संस्कृती			
२२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण			
२४०६,	वनीकरण व वन्यजीवन			
	अल्पसंख्याक विकास			
झेडई-१				

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक (१)	कामे व प्रयोजने (२)	लेखाशिर्ष (३)	विधानसभेने मत देऊन मजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा - (४)	एकूण रुपये
इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग				
एकूण-अल्पसंख्याक विकास विभाग				
२२१६, २२५१,	सेक्रेटरीट आणि इतर सामाजिक सेवा	गृहनिर्माण सचिवालयीन-सामाजिक सेवा	२,०००	९९,२४,९७,०००
२२२५, २२३५,	विमुक्त जाती, भटक्या जमाती, इतर मागासवर्ग व विशेष मागास प्रवर्ग यांचे कल्याण	अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण सामाजिक सुरक्षा व कल्याण	९५,६८,२३,४५,०००	९५,६८,२३,४५,०००
एकूण-इतर मागास बहुजन कल्याण विभाग				
			९५,८७,४८,४२,०००	९५,८७,४८,४२,०००
मृद व जलसंधारण विभाग				
२४०२, २४०६, २७०२,	मृद व जलसंधारण वनीकरण व वन्यजीवन लहान पाटबंधारे		२०,६७,५५,०००	२०,६७,५५,०००
एकूण-मृद व जलसंधारण विभाग				
			२०,६७,५५,०००	२०,६७,५५,०००
ए-१ सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च				
४०५९,	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	बी-भांडवली लेखावरील खर्च सामान्य प्रशासन विभाग	३,५१,५०,२०,४२,०००	३,५१,७१,२६,४०,०००
ए-१ सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च				
			४,३२,७३,००,०००	४,३२,७३,००,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक		कामे व प्रयोजने	लेखांशिर्च	विधानसभेने मत देऊन मजूर केलेल्या रकमापेक्षा अधिक नसतील अशा रकमा -	एकूण		
(१)	(२)	(३)	(४)	रुपये	रुपये		
बी-१०	आर्थिक सेवांवरील भांडवली खर्च	४०७०,	इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च.	४,३२,७३,००,०००	४,३२,७३,००,०००		
		५०५३,	नागरी विमानचालनावरील भांडवली खर्च				
		५२७५,	इतर दळणवळण सेवांवरील भांडवली खर्च				
		गृह विभाग					
		४०५५,	पोलिसांवरील भांडवली खर्च				
सी-९	इतर प्रशासकीय व सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	४०७०,	इतर प्रशासनिक सेवांवरील भांडवली खर्च.	१,२५,००,०८,०००	१,२५,००,०८,०००		
		५००२,	भारतीय रेल्वे यांवरील भांडवली खर्च - वाणिज्यिक मार्ग				
		५०५५,	मार्ग परिवहन यांवरील भांडवली खर्च				
		एकूण-गृह विभाग					
		४२३५,	सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च				
डी-९	मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च	४२५०,	इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च	१,२५,००,०८,०००	१,२५,००,०८,०००		
		६२४५,	नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी कर्ज				
		महसूल व वन विभाग					
		४४०५,	मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च			१,२५,००,०८,०००	१,२५,००,०८,०००
		६४०५,	मत्स्यव्यवसायासाठी कर्ज				

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			रुपये	रुपये
		एकूण-कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग	१६,८०,३८,०००	१६,८०,३८,०००
		नगरविकास विभाग		
एफ-५	सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	नगरविकासावरील भांडवली खर्च इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च	५२,१९,९९,९५,०००	५२,१९,९९,९५,०००
एफ-७	नगर विकासासाठी कर्जे	नगर विकासासाठी कर्जे	१६,४९,००,००,०००	१६,४९,००,००,०००
		एकूण-नगरविकास विभाग	६८,६८,९९,९५,०००	६८,६८,९९,९५,०००
		वित्त विभाग		
जी-८	सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	इतर प्रशासनिक सेवावरील भांडवली खर्च. इतर सर्वसाधारण आर्थिक सेवावरील भांडवली खर्च	३,११,००,००,०००	३,११,००,००,०००
जी-१०	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	शासकीय कर्मचारी इत्यादींना कर्जे	९०,००,००,०००	९०,००,००,०००
		एकूण-वित्त विभाग	४,०१,००,००,०००	४,०१,००,००,०००
		सार्वजनिक बांधकाम विभाग		
एच-७	सामाजिक सेवा आणि आर्थिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	गृहनिर्माणवरील भांडवली खर्च पूरनियंत्रण प्रकल्पावरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यावरील भांडवली खर्च	४९,३४,००,०३,०००	४९,३४,००,०३,०००
एच-८	सार्वजनिक बांधकामे आणि प्रशासकीय व कार्यचालन इमारती यावरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च	५३,८५,००,०००	५३,८५,००,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण
		अधिक नसतील अशा रकमा -		
		(१)	(२)	(३)
		रुपये	रुपये	रुपये
एच-९	प्रादेशिक असमतोल दूर करण्यासाठी भांडवली खर्च	४२०२, शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यांवरील भांडवली खर्च		
		४२१०, वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यांवरील भांडवली खर्च		
		४२१७, नगरविकासावरील भांडवली खर्च		
		४२३५, सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यांवरील भांडवली खर्च		
		४२५०, इतर सामाजिक सेवा यांवरील भांडवली खर्च		
		१,०००	...	१,०००
		एकूण-सार्वजनिक बांधकाम विभाग		
		४९,८७,८५,०४,०००	१,०००	४९,८७,८५,०५,०००
जलसंपदा विभाग				
आय-५	पाटबंधारे यांवरील भांडवली खर्च	४४०२, मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च		
		४७००, मोठे पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च		
		४७०१, मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च		
		४७०२, लहान पाटबंधार्यांवरील भांडवली खर्च		
		४७११, पूरनियंत्रण प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च		
		४८०१, वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च		
		११,९८,७५,२५,०००	...	११,९८,७५,२५,०००
एकूण-जलसंपदा विभाग				
उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग				
के-११	वीज प्रकल्पासाठी कर्जे	४८०१, वीज प्रकल्पांवरील भांडवली खर्च		
		६८०१, वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे		
		६८७५, वीज प्रकल्पांसाठी कर्जे		
		६,६२,००,२९,०००	...	६,६२,००,२९,०००

अनुसूची (कलमे २ व ३ पहा)				
अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा	एकूण एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा
(१)	(२)	(३)	(४)	(५)
			रुपये	रुपये
		एकूण-उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग	६,६२,००,२९,०००	६,६२,००,२९,०००
		ग्रामविकास विभाग		
एल-७	ग्रामविकासावरील भांडवली खर्च	इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यावरील भांडवली खर्च गृहनिर्माणसाठी कर्जे	२,४९,९६,७७,०००	२,४९,९६,७७,०००
		एकूण-ग्रामविकास विभाग	२,४९,९६,७७,०००	२,४९,९६,७७,०००
		सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग		
एन-४	सामाजिक सेवांवरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च सामाजिक सुरक्षा व कल्याण यावरील भांडवली खर्च मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च सहकारावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्यांक यांचे कल्याणसाठी कर्जे.	९,२५,९७,०२,०००	९,२५,९७,०२,०००
		एकूण-सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	९,२५,९७,०२,०००	९,२५,९७,०२,०००
		नियोजन विभाग		
ओ-१०	इतर ग्रामविकास कार्यक्रमांवरील भांडवली खर्च	इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च पर्यटनावरील भांडवली खर्च	२,६७,४२,०९,०००	२,६७,४२,०९,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	लेखाशिर्ष	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण
			एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		
			अधिक नसतील अशा रकमा -		
(१)	(२)	(३)	रुपये	रुपये	(४)
ओ-११	डोंगराळ क्षेत्रे यावरील भांडवली खर्च	डोंगराळ क्षेत्रे यावरील भांडवली खर्च	१०,००,००,०००	...	१०,००,००,०००
ओ-१५	जिल्हा योजना-मुंबई शहर	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे	२,०००	...	२,०००
ओ-१७	जिल्हा योजना-मुंबई शहर उपनगर	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च वैद्यकीय सेवा व सार्वजनिक आरोग्य यावरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च पशुसंवर्धनावरील भांडवली खर्च मत्स्यव्यवसायावरील भांडवली खर्च वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च इतर ग्रामविकास कार्यक्रम यावरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवांसाठी कर्जे	३,०००	...	३,०००
			एकूण-नियोजन विभाग		२,००,४२,०६,०००
					२,००,४२,०६,०००
आदिवासी विकास विभाग					
टी-६	जनजाति क्षेत्र विकास उपयोजना यावरील भांडवली खर्च	सार्वजनिक बांधकामावरील भांडवली खर्च शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती यावरील भांडवली खर्च अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग व अल्पसंख्याक यांचे कल्याण यावरील भांडवली खर्च इतर सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च वनीकरण व वन्यजीवन यावरील भांडवली खर्च सहकारावरील भांडवली खर्च	३५,५४,९०,०००	...	३५,५४,९०,०००

अनुदानाचा किंवा इतर विनियोजनाचा क्रमांक	कामे व प्रयोजने	(१)	(२)	(३)	विधानसभेने मत देऊन मंजूर केलेल्या रकमापेक्षा एकत्रित निधीवर भारित केलेल्या रकमापेक्षा		एकूण	
					(४)			
					रुपये	रुपये		
वाय-६ आर्थिक आणि सामाजिक सेवा यावरील भांडवली खर्च	मध्यम पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च मार्ग व पूल यांवरील भांडवली खर्च	४७०१, ४७०२, ५०५४,	एकूण-आदिवासी विकास विभाग	३५,५४,९०,०००	...	३५,५४,९०,०००		
			पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग					
			पाणी पुरवठा व स्वच्छता यावरील भांडवली खर्च	१,७७,४६,००,०००	...	१,७७,४६,००,०००		
			मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च पाणीपुरवठा व स्वच्छता यांसाठी कर्जे					
एकूण-पाणी पुरवठा व स्वच्छता विभाग								
झेडएच-५ पाटबंधारे यावरील भांडवली खर्च	मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च	४४०२, ४७०२,	मृद व जलसंधारण विभाग	३,००,००,००,०००	...	३,००,००,००,०००		
			मृद व जलसंधारण विभाग					
			मृद व जलसंधारण यावरील भांडवली खर्च	३,००,००,००,०००	...	३,००,००,००,०००		
			लहान पाटबंधाऱ्यांवरील भांडवली खर्च					
एकूण-मृद व जलसंधारण विभाग								
एकूण-बी-भांडवली लेखावरील खर्च								
१,५८,४९,९०,७४,०००							६,६५,५७,०००	१,५८,५६,५६,३९,०००
५,१०,००,११,९६,०००							१३,२७,७१,५५,०००	५,२३,२७,८२,७९,०००
एकूण-बेरीज								

उद्देश व कारणे यांचे निवेदन

भारताच्या संविधानाच्या अनुच्छेद २०४ व अनुच्छेद २०५ यानुसार २०२२-२३ या वर्षाच्या संबंधातील विवक्षित सेवा व प्रयोजने यांवरील पूरक खर्च भागविण्यासाठी आवश्यक रकमांचे, राज्याच्या एकत्रित निधीतून विनियोजन करण्याकरिता तरतूद करण्यासाठी हे विधेयक मांडण्यात येत आहे.

रकमा पुढे दर्शविण्यात आल्या आहेत :—

				रुपये
(ए) महसुली खर्च	३,६४,७१,२६,४०,०००
(बी) भांडवली खर्च	१,५८,५६,५६,३१,०००
			एकूण ..	५,२३,२७,८२,७१,०००

नागपूर,
दिनांक : २२ डिसेंबर २०२२.

देवेंद्र फडणवीस,
उप मुख्यमंत्री.